

РЕШЕНИЕ

№ Ц - 5
от 20.02.2015 г.

Държавната комисия за енергийно и водно регулиране (ДКЕВР, Комисията) на закрито заседание, проведено на 20.02.2015 г., след като разгледа всички факти и обстоятелства, относими към процедурата по определяне на преференциални цени на електрическата енергия, произведена от водноелектрически централи с инсталирана мощност до 10 МВт, попадащи в обхвата на Решение № Ц-10 от 30.03.2011 г. на ДКЕВР, в частта по т. 7, отменена с Решение № 2126 от 13.02.2013 г. на Върховния административен съд (ВАС) по адм. дело № 5492 от 2011 г., оставено в сила с Решение № 16953 от 17.12.2013 г. на ВАС по адм. дело № 7175 от 2013 г., както и събраните данни и доказателства при проведеното на 14.01.2015 г. обществено обсъждане, установи следното:

Със Заповед № 3-Е-22 от 20.01.2014 г. на Председателя на ДКЕВР е сформирана работна група със задача да извърши проучване на данните и документите, свързани с определянето на преференциална цена за продажба на електрическа енергия, произведена от водноелектрически централи с инсталирана мощност до 10 МВт, при спазване на задължителните указания по тълкуване и прилагане на закона, съдържащи се в мотивите на влязлото в сила Решение № 2126 от 13.02.2013 г. на ВАС по адм. дело № 5492 от 2011 г.

Резултатите от извършения анализ са отразени в доклад с вх. № Е-Дк-518 от 18.12.2014 г., който е приет от ДКЕВР с решение по Протокол № 175 от 19.12.2014 г., т. 4. В изпълнение на разпоредбите на чл. 14 от Закона за енергетиката (ЗЕ) е проведено обществено обсъждане на 14.01.2015 г., на което са присъствали представители на: Министерството на енергетиката, „Съюз на производителите на екологична енергия – БГ“, „ПВБ Пауър България“ АД, „Варуна“ АД, „Електрисите де Франс енержи нувел“ и „Ван Майкълс Нью Технолоджи“ – САЩ.

В ДКЕВР са постъпили становища с вх. № Е-04-25-1 от 12.01.2015 г. от „Съюз на производителите на екологична енергия – БГ“, с вх. № Е-12-00-15 от 12.01.2015 г. от „Юнион Хидро“ ООД, „Черна Места“ ООД, „Бяла Места“ ООД, „Центриом“ ООД, „Трейдиом“ ЕООД, с вх. № Е-12-00-17 от 13.01.2015 г. от „ПВБ България“ АД, с вх. № Е-12-00-16 от 13.01.2015 г. от „Димал Ам“ ООД, „Микро ВЕЦ Косица“ ООД, „Консорциум –Балканска Еко Енергийна Компания“ ООД и „Бийстън Енерджи“ АД, и с вх. № Е-12-00-194 от 03.02.2015 г. от „Райтър“ ЕООД, в които основните възражения са, както следва:

Според Съюза на производителите на екологична енергия – БГ, от указанията, съдържащи се в мотивите на Решение № 2126 от 13.02.2013 г. на ВАС по адм. дело № 5492 от 2011 г., следва всички водноелектрически централи, попадащи в обхвата на отмененото Решение № Ц-10 от 30.03.2011 г. на ДКЕВР, в частта по т. 7, да бъдат отнесени към съответната техническа група по точки от 1 до 6 от същото решение. Комисията не приема изложения аргумент. Видно от диспозитива на Решение № 2126 от 13.02.2013 г. по адм. дело № 5492 от 2011 г., ВАС е отменил Решение № Ц-10 от 30.03.2011 г. на ДКЕВР, в частта по т. 7, като е върнал делото като административна преписка на ДКЕВР за ново произнасяне при спазване на указанията в мотивите на съдебното решение по тълкуването и прилагането на закона. Следователно по аргумент от чл. 173, ал. 1 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) съдът не е решил делото по същество, в резултат на което е запазена обособена група водноелектрически централи с инсталирана мощност до 10 МВт, които следва да прилагат отделна цена от цените, определени с Решение № Ц-10 от 30.03.2011 г. на ДКЕВР, в частта по точки от 1 до 6, но да бъдат обединявани от друг признак.

Съюзът на производителите на екологична енергия – БГ, „Юнион Хидро“ ООД, „Черна Места“ ООД, „Бяла Места“ ООД, „Центриом“ ООД, „Трейдиом“ ЕООД, „Димал Ам“ ООД, „Микро ВЕЦ Косица“ ООД, „Консорциум –Балканска Еко Енергийна Компания“ ООД и „Бийстън Енерджи“ АД посочват, че предложения в доклад с вх. № Е-Дк-518 от 18.12.2014 г. признак, а именно: „съществуващи по смисъла на § 3, ал. 1, т. 1 от Преходните и заключителните разпоредби (ПЗР) на Закона за възобновяемите и алтернативните енергийни източници и биогоривата (ЗВАЕИБ, отм.) производители на електрическа енергия от възобновяеми енергийни източници - водноелектрически централи с инсталирана мощност до 10 MW“, е в противоречие с указанията на ВАС по тълкуването и прилагането на закона, дадени в мотивите на Решение № 2126 от 13.02.2013 г. по адм. дело № 5492 от 2011 г. В тази връзка твърдят, че не са налице обективни факти, които да обосновават въвеждането на разграничение между изградените водноелектрически централи преди и след влизането в сила на § 3, ал. 1, т. 1 от ПЗР на ЗВАЕИБ, отм., както и че по този начин се създава неравнопоставеност между тези две групи производители. Комисията счита изложените аргументи за неоснователни по съображения, посочени по-долу в мотивите на настоящото решение.

„Райтър“ ЕООД счита, че ВАС в мотивите на съдебното решение е класифицирал притежаваните от дружеството ВЕЦ „Сини вир“ и ВЕЦ „Леденик“, като водноелектрически централи, по отношение на които следва да бъдат прилагани цените, съответно за „нисконапорна деривационна ВЕЦ, с нетен пад до 30 м и с инсталирана мощност над 200 кВт до 10 000 кВт“ и „микро ВЕЦ с инсталирана мощност до 200 кВт“, определени с Решение № Ц-10 от 30.03.2011 г. на ДКЕВР. Според тази класификация предлага ДКЕВР да даде указание на „Енерго – Про Продажби“ АД относно цената, по която дружеството следва да изкупува произведената електрическа енергия от ВЕЦ „Сини вир“ и ВЕЦ „Леденик“. Комисията не приема за основателен изложения от „Райтър“ ЕООД аргумент. ВАС в мотивите на Решение № 2126 от 13.02.2013 г. на ВАС по адм. дело № 5492 от 2011 г. се позовава на заключението на съдебно-техническата и икономическа експертиза, приета в хода на съдебното производство, което е отразено в обстоятелствената част на съдебното решение. Частта от мотивите на посоченото решение, която отразява изводите на съда, както и задължителните указания за тълкуването и прилагането на закона, не съдържа указание относно класифицирането на ВЕЦ „Сини вир“ и ВЕЦ „Леденик“ с оглед прилаганите спрямо тях цени. Подобно разпореждане не съдържа и диспозитивът на съдебното решение. В тази връзка следва да се има предвид, че според регламентирания в закона начин на определяне, преференциалните цени не са индивидуални, а са цени, относими към група производители, обединявани от съответен признак.

След анализ на всички събрани в хода на административното производство данни и доказателства, както и на постъпилите писмени възражения, Комисията приема за установено следното:

Решение № Ц-10 от 30.03.2011 г. на ДКЕВР, в частта по т. 7, е отменено с Решение № 2126 от 13.02.2013 г. на ВАС по адм. дело № 5492 от 2011 г., оставено в сила с Решение № 16953 от 17.12.2013 г. на ВАС по адм. дело № 7175 от 2013 г., като е върнато на Комисията като административна преписка за ново произнасяне при спазване на указанията в мотивите на съдебното решение по тълкуването и прилагането на закона. Видно от мотивите на посочените съдебни решения, ВАС е установил, че при издаване на оспореното решение на ДКЕВР са съобразени нормативните изисквания на ЗВАЕИБ, отм. и Наредбата за регулиране на цените на електрическата енергия (НРЦЕЕ, обн. ДВ, бр. 17 от 2004 г., отм.), но са нарушени разпоредбите на чл. 21 от ЗВАЕИБ, отм., чл. 4, ал. 3 и чл. 19а, ал. 1 и ал. 2 от НРЦЕЕ, отм., както и не е спазена целта на закона по чл. 2 от ЗВАЕИБ, отм. Съдът посочва и че липсват фактически и правни основания относно въведения критерий – „въведени в търговска експлоатация преди 19 юни 2007 г.“, както и че този критерий не е нормативно обоснован.

Съдът приема, че решението в оспореното решение не съответства на целта по чл. 2 от ЗВАЕИБ, отм., съгласно който следва да се насърчава развитието и използването на технологии за производство и потребление на енергия, произведена от възобновяеми енергийни източници и алтернативни енергийни източници. ВАС обосновава и извод, че възприетият времеви критерий по отношение производителите на електрическа енергия от възобновяеми източници, според въвеждането на съоръженията в търговска експлоатация, предполага условия за нелоялна конкуренция, неравнопоставеност и дискриминиране на отделните производители на електрическа енергия от възобновяеми източници. ВАС не е изложил мотиви за неправилно формиране на цените съобразно приложимото законодателство, както и не е направил извод, че обособената от отмененото решение на ДКЕВР група водноелектрически централи с инсталирана мощност до 10 МВт следва да бъде отнесена към другите категории производители по Решение № Ц-10 от 30.03.2011 г. на ДКЕВР, в частта му по точки от 1 до 6. В този смисъл е и диспозитивът на Решение № 2126 от 13.02.2013 г. на ВАС по адм. дело № 5492 от 2011 г.

Във връзка с гореизложеното и с оглед разпоредбата на чл. 173, ал. 2 от АПК, ДКЕВР следва да се произнесе с ново решение вместо отмененото при спазване на указанията на съда по тълкуването и прилагането на закона, т.е. да уреди и възникналите от отмененото решение на ДКЕВР в миналото правоотношения и породените от тях правни последици. Последното обуславя необходимост от преценката на кои материалноправни разпоредби следва да съответства новото решение на ДКЕВР, тъй като към момента на влизане в сила на отменителното решение на ВАС и връщането на административната преписка за ново произнасяне от компетентния орган, ЗВАЕИБ е отменен с § 4 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за енергията от възобновяеми източници (ЗЕВИ, обн., ДВ, бр. 35 от 03.05.2011 г.), както и НРЦЕЕ е отменена по силата на § 1, т. 3 от Постановление № 91 на Министерския съвет от 15.04.2013 г. за отменяне на нормативни актове на Министерския съвет (в сила от 5.04.2013 г. - ДВ, бр. 38 от 2013 г.). Следователно към момента по отношение на определянето на преференциални цени за изкупуване на електрическа енергия, произведена от възобновяеми източници, действащи са материалноправните и процесуалноправните разпоредбите на ЗЕВИ и на Наредба № 1 от 18.03.2013 г. за регулиране на цените на електрическата енергия (Наредба № 1, обн. ДВ, бр. 33 от 05.04.2013 г.).

Принципното положение относно действието на новите нормативни актове спрямо висящи правоотношения е нормативно разрешено в текста на чл. 14, ал. 1 от Закона за нормативните актове (ЗНА) – новият закон няма обратно действие, ако това не е предвидено с изрична разпоредба на закона. Според правната теория и константната съдебна практика, заварените правоотношения следва да се преценяват не според новия материален закон, а според материалния закон, който е бил в сила към момента на тяхното възникване, ако тези правоотношения са възникнали валидно при действието на стария закон. Следователно в настоящото производство следва да се прилагат материалноправните разпоредби на ЗВАЕИБ, отм. и НРЦЕЕ, отм.

Във връзка с направените от ВАС изводи, че предвиденият времеви критерий според въвеждането на съоръженията в търговска експлоатация предполага условия за нелоялна конкуренция, неравнопоставеност и дискриминиране на отделните производители на електрическа енергия от възобновяеми източници, както и че не съответства на целта на закона, Комисията счита, че е обосновано да бъдат взети предвид аргументите изложени по-долу:

На 9 май 1992 г. в Ню Йорк е приета Рамковата конвенция на Обединените нации по изменение на климата, чрез която страните от целия свят обединяват усилията си, за да противодействат на заплахата от увеличение на емисиите от парникови газове в резултат на човешката дейност. Страните по Конвенцията следва да предприемат специфични действия, например намаляване на емисиите на парникови газове с известен процент, чрез приемане на протоколи към Конвенцията. Такъв е и подписаният на 18 септември 1998 г. Протокол от

Киото, който поставя количествени цели за намаляване на емисиите от парникови газове. Р България ратифицира Протокола от Киото със закон, обн. ДВ, бр. 72 от 25 юни 2002 г., с което се присъединява към усилията на международната общественост за борба с изменението на климата. Съгласно чл. 2, т. 1, б. „iv“ от Протокола всяка страна се задължава да проучва, стимулира, развива и разширява използването на нови и възобновяеми форми на енергия, на технологии за намаляване емисиите на въглероден диоксид, както и на напреднали и нови екологосъобразни технологии.

С Директива 2001/77/ЕС на Европейския парламент и на Съвета на Европейския съюз от 27 септември 2001 г. в подкрепа на произведената от възобновяеми енергийни източници електроенергия във вътрешния пазар на електроенергия е поставена цел на държавите-членки да подпомагат увеличаването на приноса на възобновяемите енергийни източници за производството на електричество във вътрешния пазар на електричество. Тази цел е доразвита и конкретизирана в Директива 2009/28/ЕО на Европейския парламент и на Съвета на европейския съюз от 23 април 2009 г. за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници. Директива 2009/28/ЕО предвижда да бъдат установени задължителни национални цели, съвместими с 20-процентния дял на енергията от възобновяеми източници, както и с 10-процентния дял на енергията от възобновяеми източници в транспорта за потреблението на енергия в Общността до 2020 г. В тази връзка предвидената за Република България в приложение 1 на директивата национална обща цел за дела на енергията от възобновяеми източници в брутно крайно потребление на енергия през 2020 г. е 16%. Според параграф 14 от преамбюла на директивата основното предназначение на задължителните национални цели е да се създаде сигурност за инвеститорите и да се насърчи трайното развитие на технологиите за производство на енергия от всички видове възобновяеми източници. Едно от важните средства за постигане на целта на директивата е да се гарантира правилното функциониране на националните схеми за подпомагане с оглед поддържане на доверието на инвеститорите (параграф 25), като схемите за подпомагане са необходими за постигане на увеличаване на дела на електрическата енергия, произведена от възобновяеми източници (параграф 27).

Посочените по-горе изисквания на правото на Европейския съюз предпоставят задължения на държавите-членки да прилагат схемите за подпомагане по отношение на нови инвестиционни проекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми енергийни източници. Възприетата от Република България схема за подпомагане е пряко подпомагане чрез преференциални цени. От своя страна, при формирането на преференциалните цени се включват инвестиционни разходи, от което също следва тяхната насоченост към нови инвестиционни проекти (арг. от чл. 19а, ал. 1, т. 1 от НРЦЕЕ, съответно чл. 21, ал. 1, т. 1 от Наредба № 1).

В националното законодателство задължението за определяне на преференциални тарифи, с оглед насърчаване изграждането на централи за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници, е въведено в Закона за енергетиката и енергийната ефективност (ЗЕЕЕ, отм., обн. ДВ, бр. 64 от 16.07.1999 г., в сила от 20.07.1999 г.) – чл. 22, ал. 2 от ЗЕЕЕ, отм.

Р България се присъединява към Европейския съюз със сключването на Договора за присъединяване на Р България и Румъния към Европейския съюз, обн. ДВ, бр. 103 от 20.12.2006 г., в сила от 01.01.2007 г. От тази дата по силата на дял II „Приложение на актовете на институциите“ от Протокола относно условията и договореностите за приемането на Р България и Румъния в Европейския съюз, Р България следва да предприеме необходимите мерки, за да се съобрази с разпоредбите на европейските рамкови закони и на европейски регламенти, както и на съответните директиви, изискващи промени в законовите, подзаконовите и административните разпоредби на Р България.

Следователно след датата на приемането ѝ в Европейския съюз Р България е задължена да гарантира на инвеститорите сигурност на техните инвестиционни намерения чрез създаване на необходими нормативни предпоставки, а именно: определени преференциални цени, които те да отчитат при оценяването на инвестиционните си проекти за изграждане на централи,

произвеждащи електрическа енергия от възобновяеми източници, с оглед тяхното икономическо обосноваване реализиране.

Във връзка с горното и с оглед изискванията на Директива 2001/77/ЕС на Европейския парламент и на Съвета на Европейския съюз от 27 септември 2001 г. е приет нов специален закон - Закон за възобновяемите и алтернативните енергийни източници и биогоривата (ЗВАЕИБ, обн., ДВ, бр. 49 от 19.06.2007 г.), чрез който да се насърчи развитието и използването на технологии за производство и потребление на енергия, произведена от възобновяеми енергийни източници и алтернативни енергийни източници.

Разпоредбата на параграф 3, ал. 1 от Преходните и заключителни разпоредби на ЗВАЕИБ указва задължителното изкупуване на електрическата енергия по договори за изкупуване при срок на договорите 12 години: от влизането в сила на Закона за изменение и допълнение на Закона за енергетиката (ДВ, бр. 74 от 08.09.2006 г.) - за съществуващите производители на електрическа енергия от възобновяеми енергийни източници, с изключение на водноелектрически централи с инсталирана мощност над 10 MW; от започване производството на електрическа енергия, но не по-късно от 31 декември 2010 г. - за всички нови производители на електроенергия от възобновяеми енергийни източници, с изключение на водноелектрически централи с инсталирана мощност над 10 MW. С последващо изменение на ЗВАЕИБ, обн. ДВ, бр. 98 от 14.11.2008 г., определеният в § 3, ал. 1, т. 1 от ПЗР на ЗВАЕИБ срок на договорите за изкупуване на електрическа енергия, произведена от водноелектрически централи с инсталирана мощност до 10 MW, е променен на 15 години.

Към датата на обнародване на горното изменение на ЗЕ и съответно на ЗВАЕИБ са стартирали много инвестиционни проекти за изграждане на водноелектрически централи.

Според ЗВАЕИБ и ЗЕ и за водноелектрическите централи, които са съществували (включително с извършена рехабилитация и реконструкция) следва да се прилагат преференциални цени, както и срок за задължително изкупуване на електрическа енергия. В тази връзка ЗВАЕИБ прави разграничение между нови и съществуващи производители на електрическа енергия от възобновяеми енергийни източници, с изключение на водноелектрически централи с инсталирана мощност над 10 MW.

Предвидените срокове покриват средно един пълен инвестиционен цикъл в инсталация за производство на електрическа енергия от ВЕИ за условията в Р България.

Следва да се има предвид и разпоредбата на § 7, ал. 4 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за енергията от възобновяеми източници (ЗЕВИ, обн. ДВ, бр. 35 от 03.05.2011 г.), съгласно която сроковете за задължително изкупуване за съществуващите производители на електрическа енергия от възобновяеми източници, с изключение на водноелектрически енергийни обекти с инсталирана мощност над 10 MW, се запазват съгласно предвидените в § 3, ал. 1 от ПЗР на отменения ЗВАЕИБ.

Предвид горното и с оглед гарантиране на сигурност на инвестиционните предвиждания Комисията счита, че признакът, въз основа на който да бъде обособена групата водноелектрически централи с инсталирана мощност до 10 MW, които ще прилагат отделна цена от цените, определени с Решение № Ц-10 от 30.03.2011 г. на ДКЕВР, в частта по точки от 1 до 6, следва да обхваща такива централи, които са съществуващи към момента на приемане специално законодателството - ЗВАЕИБ, регламентиращо преференциални тарифи за насърчаване на използването на енергия от възобновяеми източници, произтичащо от задълженията на Р България по договора за присъединяването ѝ към Европейския съюз.

Горният извод се обосновава и от следните допълнителни аргументи:

В обособената по-горе група попадат водноелектрически централи с инсталирана мощност до 10 MW, от които почти всички са изградени до 1970 г. Според чл. 50, ал. 2 от Наредба № 14 от 15.06.2005 г. за технически правила и нормативи за проектиране, изграждане и ползване на обекти и съоръженията за производство, преобразуване, пренос и разпределение на електрическа енергия (Наредба № 14) при хидроенергийните обекти проектният

експлоатационен срок на основните съоръжения е 25 години, а на второстепенните – 10 години. В този смисъл са и обичайните счетоводни правила, определящи полезния технико-икономически живот на такива активи. Следователно, тази група централи изцяло са изплатили направените инвестиционни разходи, като същевременно са натрупали средства от амортизационни отчисления, чрез които да възстановят инвестицията, както и правените реконструкции и обновявания. Отделно от това, съгласно параграф 109, б. „а“ от Насоките на Общността относно държавната помощ за защита на околната среда (Насоките, 2008/С 82/01), които са относими към разглеждания казус, оперативна помощ може да бъде предоставяна само докато инсталацията е изцяло амортизирана, съгласно обичайните счетоводни правила. Следва да се има предвид, че Насоките изискват схемите за подпомагане да имат стимулиращ ефект, а съгласно т. 143 от същите схемата за подпомагане не представлява стимулиращ ефект в случаите, в които инвестицията вече е била започната.

В подкрепа на горното е и технико-икономическият анализ относно извършени рехабилитация и реконструкция на централи, изградени през 20-те години на ХХ век - ВЕЦ „Сини вир“ и ВЕЦ „Леденик“, изводите от които са следните:

ВЕЦ „Сини вир“ е придобит чрез приватизационна сделка с Агенцията за приватизация през 2003 г. на цена 405 хил.лв. и извършена пазарна оценка на 18.03.2003 г. на обща стойност за земя, сгради в т.ч. съоръжения (2бр. канали) и машини, съоръжения и оборудване 254 хил. лв. През периода 2007–2009 г. са извършени подобрения в сградния фонд и подмяна на машини и съоръжения. В резултат на реконструкцията и обновяването с подмяна на възли и агрегати общата отчетна стойност на машините, съоръженията и оборудването към 31.12.2009 г. е увеличена на 437 хил. лв. В началото на 2010 г. са отписани стари машини, съоръжения и оборудване на обща стойност 42 хил. лв. и общата стойност на активите е 395 хил. лв. При 25 години полезен живот на активите, годишните разходи за амортизация общо на машините, съоръженията, оборудването и сградите възлизат на 15,8 хил. лв. Включените в прилаганата от централата преференциална цена на електрическата енергия, определена с отменената т. 7 на Решение № Ц-010 от 30.03.2011 г. на ДКЕВР амортизации са 86 хил. лв., т.е. тази цена осигурява на ВЕЦ „Сини вир“ допълнителни приходи от амортизация – 70,2 хил. лв. В резултат на реконструкцията и обновяването с подмяна на възли и агрегати общата мощност на централата се е увеличила със 100 кВт (от 180 на 280 кВт) и при средногодишна продължителност на работа на централата от 2500 часа, допълнително произведената електрическа енергия за година е 250 МВтч. При експертна стойност на собствените нужди около 3%, продадената електрическа енергия за година е 242,5 МВтч. При възвръщаемост на капитала – 47,61 лева/МВтч¹, включена в отменената т. 7 на Решение № Ц-010 от 30.03.2011 г. на ДКЕВР, допълнителният годишен приход е 11,55 хил. лв. След приспадане на 10 % данък върху печалбата, чистата стойност на допълнителния приход е 10,35 хил.лв. Така акумулираната допълнителна годишна сума, вследствие увеличеното производство и разликата в амортизацията между действителната стойност и стойността на разхода от отменената т. 7 на Решение № Ц-010 от 30.03.2011 г е 80,55 хил.лв. Тази годишна сума, отнесена към стойността на активите в началото на 2010 г. съответства на 4,9 години срок за откупуване на ВЕЦ „Сини вир“, считано от 2010 г. Следователно към настоящия момент само от допълнителната сума, акумулирана от разликата в амортизационните отчисления и увеличеното производство, ВЕЦ „Сини вир“ е възстановила цялата си стойност при прилагане на цената, определена с отменената т. 7 на Решение № Ц-010 от 30.03.2011 г. на ДКЕВР

С цел съпоставяне следва да се има предвид, че в хипотеза на изграждане на нова водноелектрическа централа с характеристиките на ВЕЦ „Сини вир“, с инсталирана мощност

¹ Възвръщаемостта на капитала е определена като самостоятелен разходен елемент в преференциалната цена на електрическата енергия произведена от ВЕЦ до 10 МВт с Решение № Ц-015 от 31.03.2008 г. В следващите години (включително в Решение № Ц-010 от 30.03.2011 г.) тази цена е актуализирана в съответствие с дефинирания механизъм в Закона за възобновяемите и алтернативните енергийни източници и биогорива (обн. ДВ, бр. 49 от 2007 г., отм.), който не предвижда определяне на цена на базата на разходи.

от 180 кВт, включените при определянето на относимата преференциална цена по т. 1 от Решение № Ц-010 от 30.03.2011 г. на ДКЕВР - за микро ВЕЦ с инсталирана мощност до 200 кВт инвестиционни разходи за 1 кВт са в размер от 3 800 €, при което общите капиталови разходи биха достигнали обем от 1 338 хил. лв.

ВЕЦ „Леденик” е придобит чрез приватизационна сделка с Агенцията за приватизация през 2002 г. на цена 166 хил. лв. и извършена пазарна оценка на 07.10.2002 г. на обща стойност за земя, сгради в т.ч. съоръжения (2бр. вади) и машини, съоръжения и оборудване 150 хил. лв., а именно:

- Земя - 6,2 хил. лв;
- Сгради, в т.ч. съоръжения (2бр. вади) - 123,4 хил. лв;
- Машини, съоръжения и оборудване - 20,2 хил. лв.

В резултат на реконструкцията и обновяването с подмяна на възли и агрегати през 2011 г. стойността на машините, съоръженията и оборудването е увеличена с 52 хил. лв. При 25 години полезен живот на активите годишните разходи за амортизация общо на машините, съоръженията, оборудването и сградите възлизат на 7,74 хил. лв., а включените в прилаганата от централата преференциална цена на електрическата енергия, определена с отменената т. 7 на Решение № Ц-010 от 30.03.2011 г. на ДКЕВР са 86 хил. лв., т.е. тази цена осигурява на ВЕЦ „Леденик” допълнителни разходи за амортизация в размер на 78 хил. лв. В резултат на реконструкцията и обновяването с подмяна на възли и агрегати общата мощност на централата се е увеличила с 30 кВт и при средногодишна продължителност на работа на централата от 2500 часа, допълнителните годишни приходи за възвръщаемост за централата са в размер на 3,46 хил. лв. Следователно стойността на цялата централа, заедно с направените инвестиционни разходи в размер 52 хил. лв. за реконструкцията и обновяване с подмяна на възли и агрегати на ВЕЦ „Леденик” се възвръщат за около 2,5 години, поради допълнителни годишни приходи в размер на 81,46 хил. лв. Следователно към настоящия момент само от допълнителната сума, акумулирана от разликата в амортизационните отчисления и увеличеното производство, ВЕЦ „Леденик” е възстановила стойността си при прилагане на цената, определена с отменената т. 7 на Решение № Ц-010 от 30.03.2011 г. на ДКЕВР.

Изложеният технико-икономически анализ установява, че аргументът необходимост от/или извършена рехабилитация и реконструкция на стари водоелектрически централи с инсталирана мощност до 10 МВт не обосновава необходимост от по-висока преференциална цена за изкупуване на произведената електрическа енергия в сравнение с цената, прилагана по отменената т. 7 от Решение № Ц-010 от 30.03.2011 г. на ДКЕВР.

Съществуват и водоелектрически централи с инсталирана мощност до 10 МВт, при които не е изтекъл посоченият по-горе полезен технико-икономически живот на активите. Те, обаче, към момента на възникване на задължение за Р България да спазва европейското законодателство в областта на възобновяемите енергийни източници в голяма степен са възвърнали първоначално вложената инвестиция, като в същото време ЗВАЕИБ в § 3, ал. 1 от ПЗР им гарантира наравно с новите производители еднакъв срок за задължително изкупуване на произвежданата електрическа енергия. В тази връзка Комисията счита, че за тези централи също не е налице необходимост от по-висока преференциална цена за изкупуване на произведената електрическа енергия в сравнение с цената, прилагана по отменената т. 7 от Решение № Ц-010 от 30.03.2011 г. на ДКЕВР, още повече, че последната също е с преференциален характер. В този смисъл е и разграничението по § 3, ал. 1, т. и т. 2 от ПЗР от ЗВАЕИБ по отношение на момента, от които започват да текат сроковете за задължително изкупуване спрямо съществуващите и новите производители на електрическа енергия от възобновяеми източници.

Гореизложеното е и в контекста на указанието на ВАС - прилагането на закона да не предпоставя условия за нелоялна конкуренция, неравнопоставеност и дискриминиране на

отделните производители на електрическа енергия от възобновяеми източници. Посоченото изискване е постигнато чрез отчитането на факта - различни икономически условия, формиран от наличието на: централи, които в резултат на дългогодишната си експлоатация са възвърнали вложените инвестиции; централи, които са в процес на възвръщане на вложените инвестиции, в които изначално не е предвидена и отчетена схема за подпомагане по смисъла на ЗВАЕИБ; централи, които ще бъдат изградени или са изградени въз основа на инвестиционни планове, отразяващи въведената в специалния ЗВАЕИБ схема на подпомагане. Съобразяването на този факт съответства и на целта на закона – чл. 2, т. 1 от ЗВАЕИБ, отм. Според посочената норма следва да бъде насърчавано развитието и използването на технологии за производство и потребление на енергия, произведена от възобновяеми енергийни източници, което се постига в максимална степен чрез създаването на подходящи условия за изграждане на нови централи, произвеждащи електрическа енергия от такива източници.

Предвид всички изложени по-горе аргументи Комисията приема, че обособената група производители на електрическа енергия, за които в изпълнение на указанията на ВАС по тълкуването и прилагането на закона, дадени в мотивите на Решение № 2126 от 13.02.2013 г. по адм. дело № 5492 от 2011 г., оставено в сила с Решение № 16953 от 17.12.2013 г. по адм. дело № 7175 от 2013 г., следва да се определи преференциална цена, е формирана по признака съществуващи водноелектрически централи с инсталирана мощност до 10 МВт, по смисъла на § 3, ал. 1, т. 1 от ПЗР на ЗВАЕИБ, обн. ДВ, бр. 49 от 19 юни 2007 г.

Съгласно чл. 21, ал. 2 от ЗВАЕИБ, отм., преференциалната цена на електрическата енергия, произведена от възобновяеми енергийни източници, се определя в размер 80 на сто от средната продажна цена за предходната календарна година на крайните снабдители и добавка, определена от ДКЕВР по критерии в зависимост от вида на първичния енергиен източник съгласно НРЦЕЕ, отм. Тази добавка за следващата календарна година не може да бъде по-малка от 95 на сто от стойността на добавката за предходната календарна година (чл. 21, ал. 3 от ЗВАЕИБ, отм.). По смисъла на § 1, т. 12 от Допълнителната разпоредба на НРЦЕЕ, отм., „средна продажна цена на крайните снабдители” е средната продажна цена на електрическата енергия при продажба на стопански и битови потребители за определен период от време, претеглено според относителния дял на потреблението им по съответните тарифни цени в общото потребление. В разглеждания случай относимата предходна календарна година е 2010 г. Следователно, при изчисляването на средната продажна цена на крайните снабдители следва да се вземат предвид действалите през календарната 2010 г. цени, по които крайните снабдители са продавали електрическа енергия на битови потребители и предприятия с по-малко от 50 души нает персонал и с годишен оборот до 19,5 млн. лева. Съгласно разпоредбата на чл. 21, ал. 2 от ЗВАЕИБ, отм., добавката се определя по следните общи критерии, валидни за всички възобновяеми енергийни източници: вида на технологията, големината на инсталираната мощност и наличния ресурс на първичния енергиен източник.

Средната продажна цена на крайните снабдители за календарната 2010 г. е изчислена въз основа на данни от „ЧЕЗ Електро България” АД, „Е.ОН България Продажби” АД (към момента „Енерго-Про Продажби“ АД), „ЕВН България Електроснабдяване” АД и „ЕСП Златни пясъци” ООД, получени от тези дружества в изпълнение на лицензионните им задължения за предоставяне на подробна отчетна информация, съдържаща фактурираната електрическа енергия за стопанска, обществена дейност по нива на напрежение и зони в денонощието и за битови нужди. В този смисъл тази информация е служебно известна на Комисията по смисъла на чл. 37, ал. 2 от АПК. Съгласно подадените данни, средната продажна цена за електрическа енергия на крайните снабдители за 2010 г. е на стойност 94,80 лв./МВтч. Добавката е изчислена в размер на 17,68 лв./МВтч, в съответствие с изискванията на чл. 21, ал. 2 и ал. 3 от ЗВАЕИБ, отм., и е в размер не по-малък от 95 на сто от стойността на добавката за предходната календарна година.

Изложеното е в съответствие с извода на ВАС, че ДКЕВР е спазила нормативните изисквания, регламентиращи формирането на преференциалната цена.

Предвид гореизложеното и на основание чл. 21 от Закона за възобновяемите и алтернативните енергийни източници и биогоривата, отм., чл. 4, ал. 3 и чл. 19а от Наредбата за регулиране на цените на електрическата енергия, отм. и чл. 105 от Административнопроцесуалния кодекс,

ДЪРЖАВНАТА КОМИСИЯ ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

РЕШИ:

Определя, считано от 01.04.2011 г., преференциална цена за изкупуване на електрическа енергия, произведена от съществуващи водноелектрически централи с инсталирана мощност до 10 МВт, по смисъла на § 3, ал. 1, т. 1 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за възобновяемите и алтернативните енергийни източници и биогоривата - 112,48 лв./МВтч, без ДДС, при средногодишна продължителност на работа 2 500 часа.

Решението подлежи на обжалване пред Върховния административен съд в 14 (четирнадесет) дневен срок.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

СВЕТЛА ТОДОРОВА

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР:

НИКОЛАЙ ГЕОРГИЕВ